

- **Film-Eck:**

využití kapacity kin	počet filmů	počet diváků
• německé filmy 86,3 procent	25	317 633
• sovětské filmy 48,4 procent	25	99 437
• dvojprogramy 82,2 procent	17	210 608

-

„Capitol“, Leipzig, October 1946
Murderers Among Us (DEFA, Wolfgang Staudte, 1946)

1946, *Die Fledermaus*

Kino Čas

Vážený pane „kritiku“.

K Vaší „kritice“ filmu Jaro na ledě bych Vám chtěl říci jen toto: neviděl jsem ani Pád Berlína, ani Tajné posláni, ani Vstanou noví bojovníci, ani Zocelené, ani Karhanovu partu, ani Muži v sedle, ani Bohové války, ani Kateřina se vdává – a nelituji toho.

Kdybych však neviděl Jaro na ledě, tak bych byl nasranej.

Maucta

https://www.youtube.com/watch?v=Yk2R_QneAfY

Jan Šikl – Mé soukromé století – Sejdeme se v Denveru

- https://www.youtube.com/watch?v=Tzr_0ssvbEA

FFP 1960

FFP, Osud člověka, ČKD Dukla

1955 – nově otevřené vesnické kino

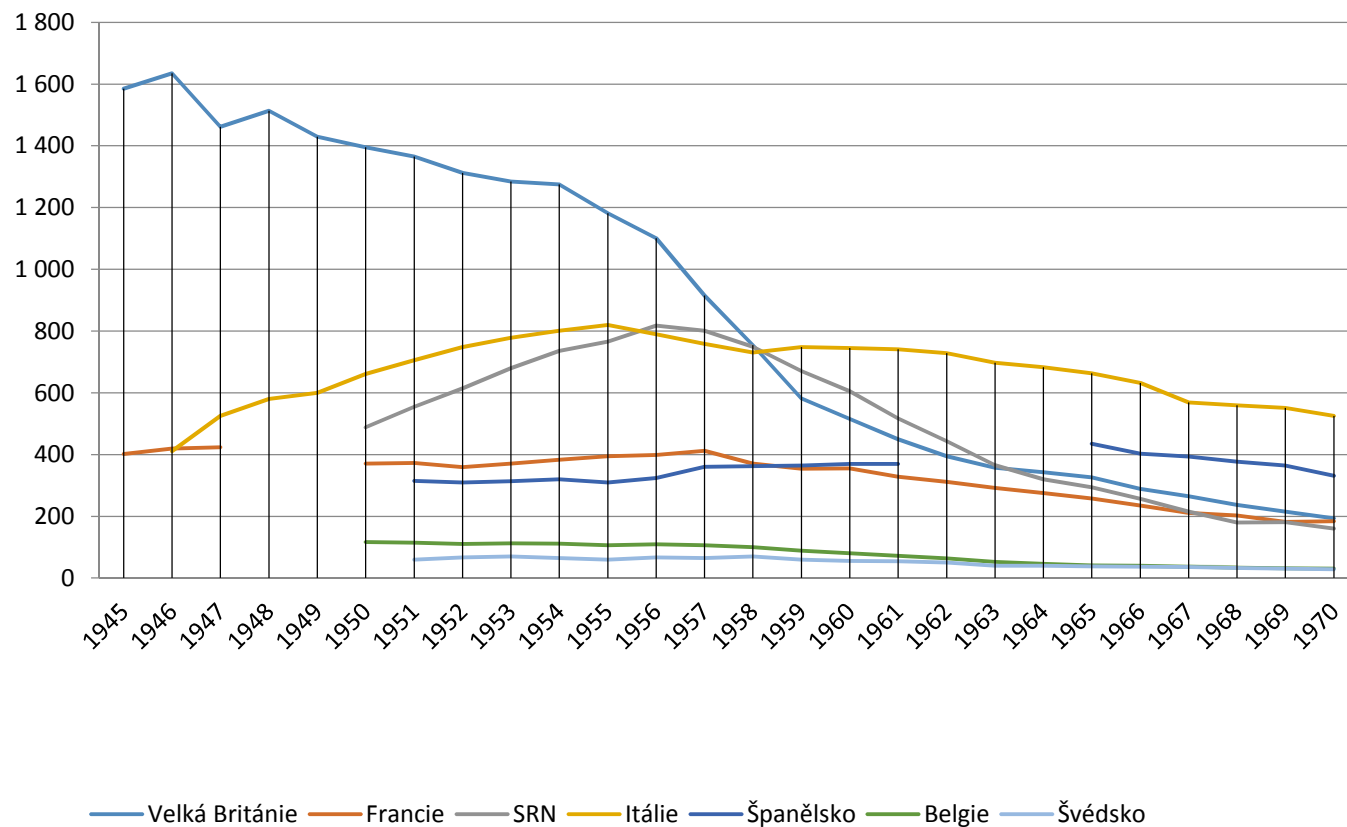

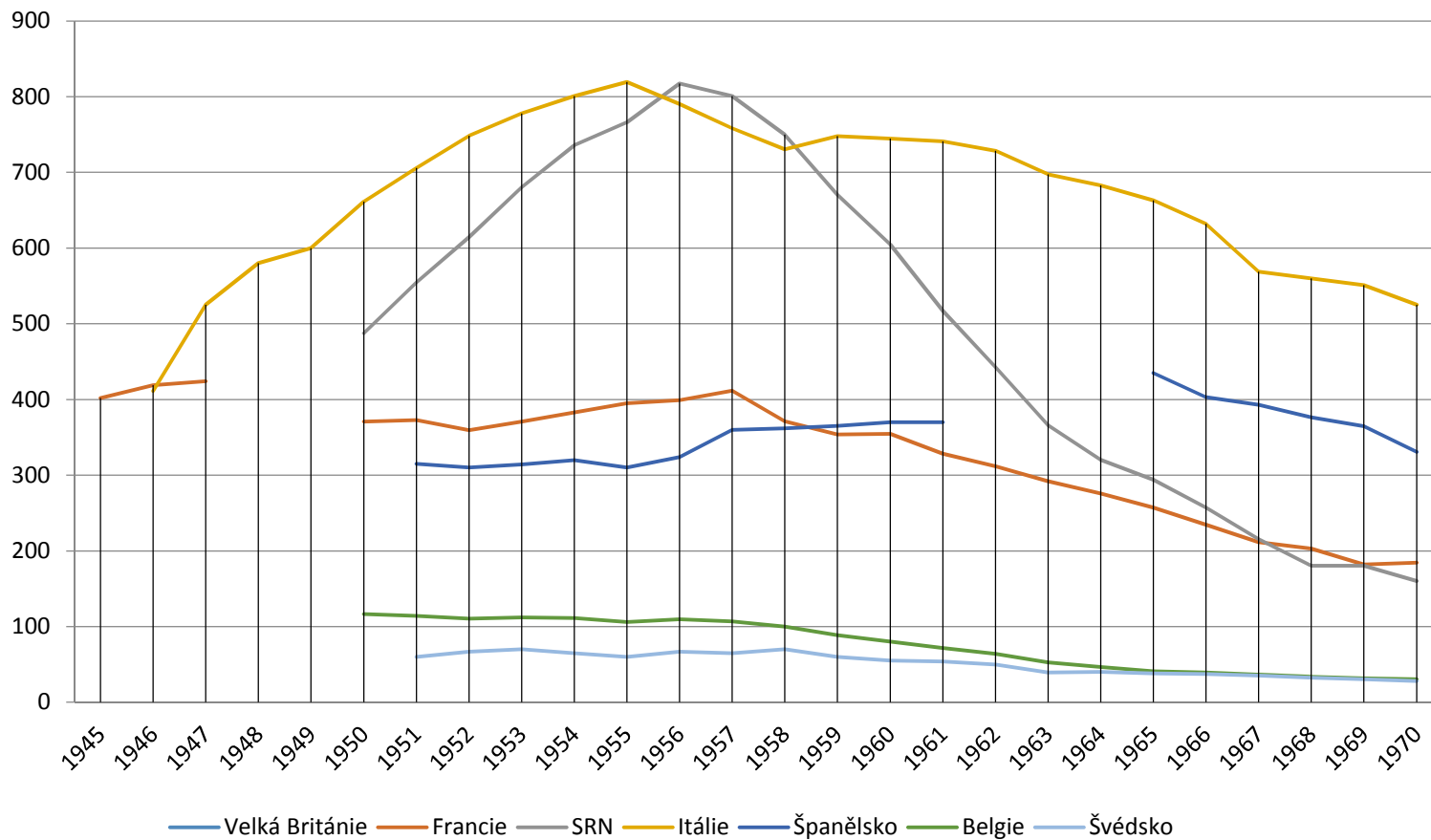
Alegorické čtení a svědectví emigrantů

- O filmu **Byl jednou jeden král**:
- „Také film československé produkce *Sůl nad zlato* našel u lidí velikou oblibu a kdekoli se hrál, byl celé týdny vyprodán. Při scéně tohoto filmu, kde Werich říká, když chce s Vlastou Burianem vařit a nejde jim to, že „hold bez odborníků to nejde“, lidé v biografech tleskali.“
- O filmu **Temno**:
- „Mluví se např. o nesvobodě, ukazuje se, jak utíkají za hranice čeští vlastenci, pronásledovaní pro své přesvědčení. Scény mučení se srovnávají s dnešním mučením v komunistických žalářích a předváděné útrapy starých robotníků s útrapami v dnešních komunistických táborech nucených prací. Koniášovo pálení „kacířských“ knih se srovnává s činností dnešních komunistických Koniášů, kteří již neváhali naházet do stoupy stovky tun vynikající české a slovenské literatury...“.

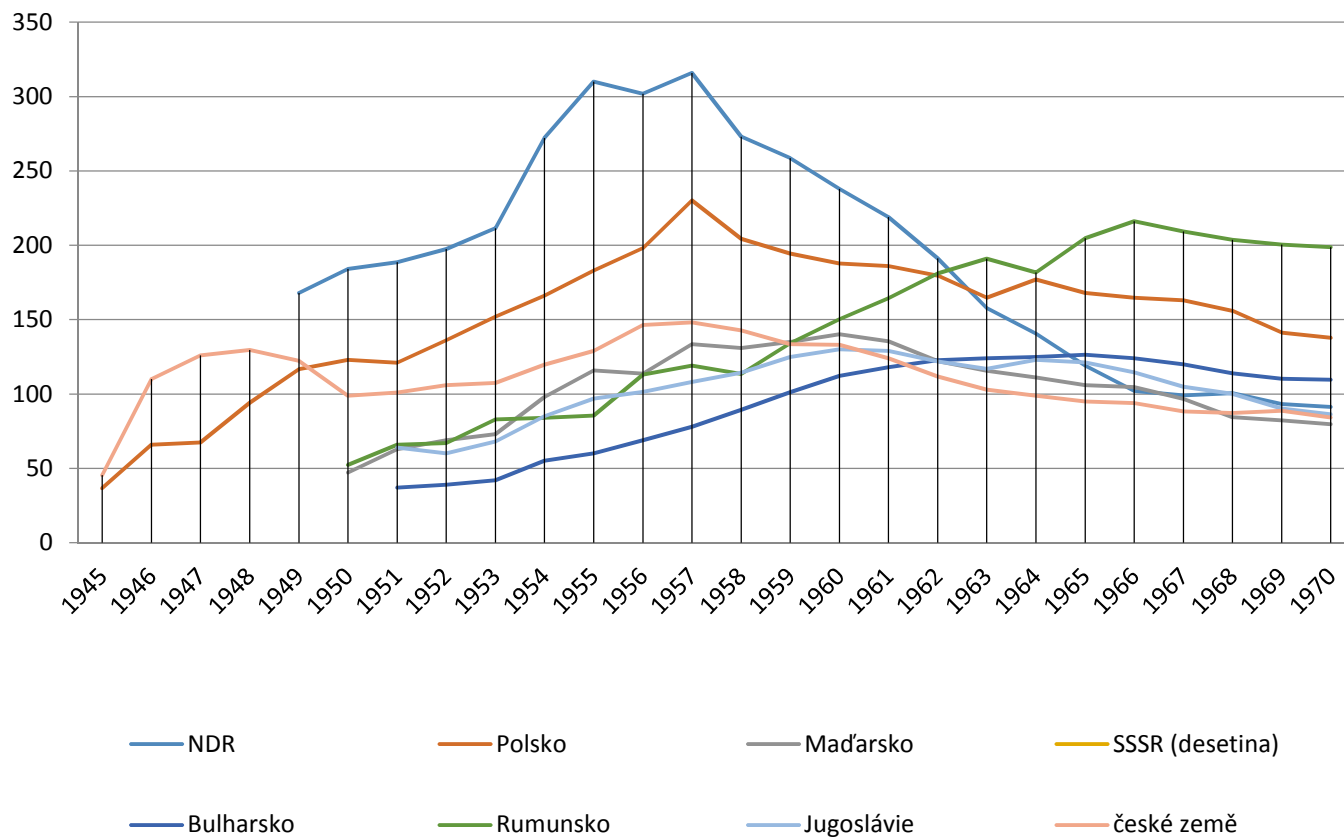
Počet návštěvníků kin (v mil.) v západní Evropě

Počet návštěvníků kin (v mil.) v západní Evropě bez Velké Británie

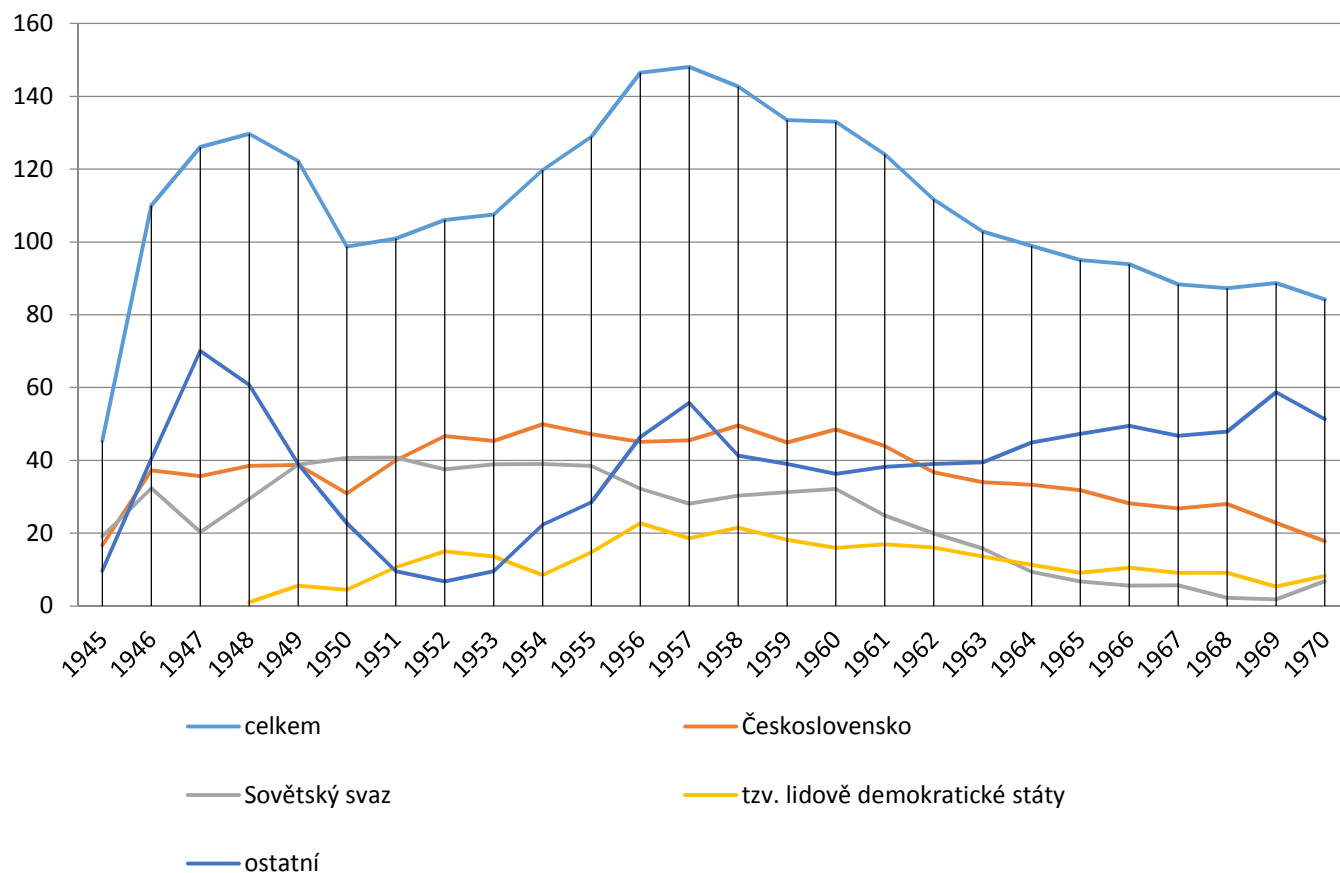

Počet návštěvníků kin (v mil.) ve východní Evropě

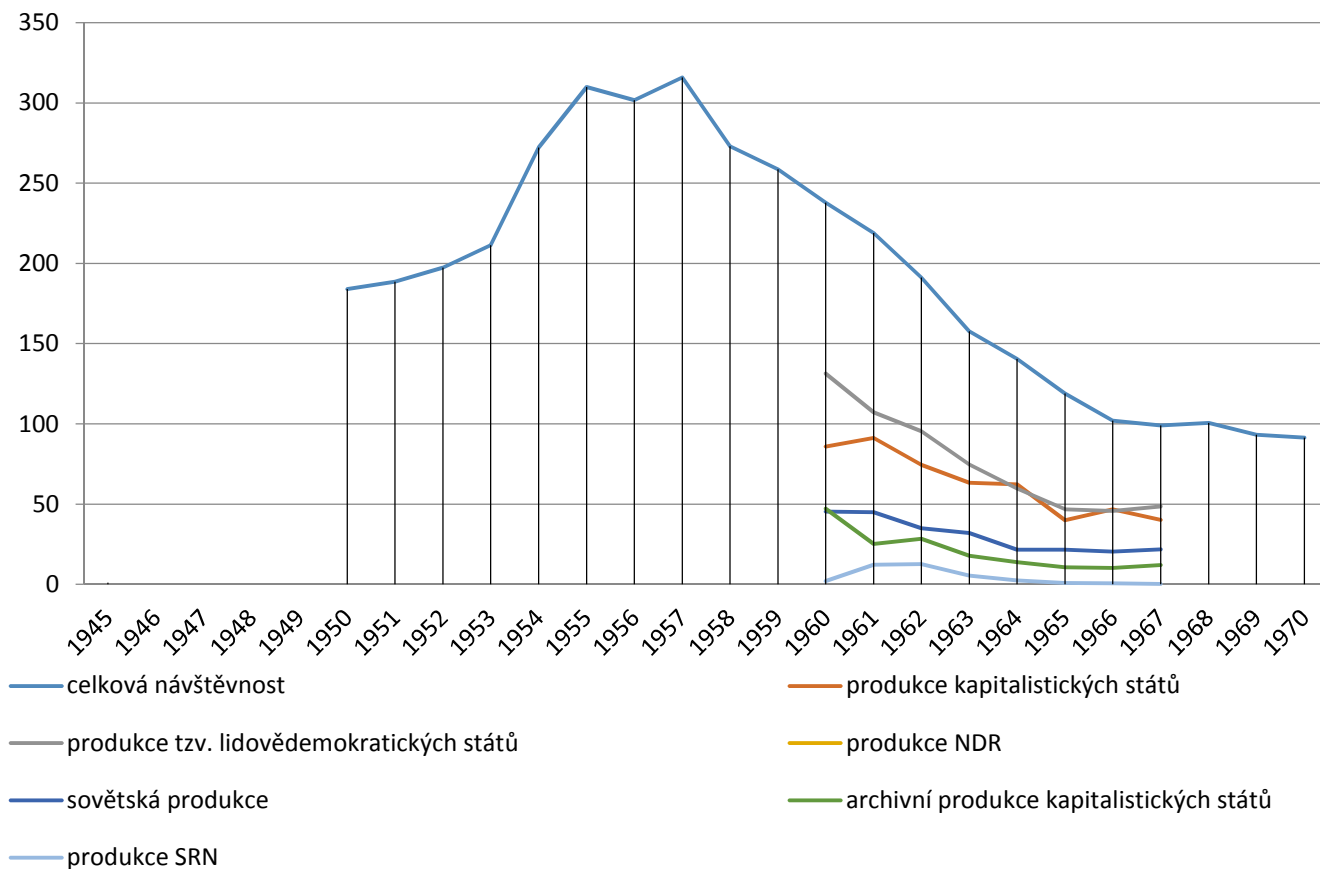

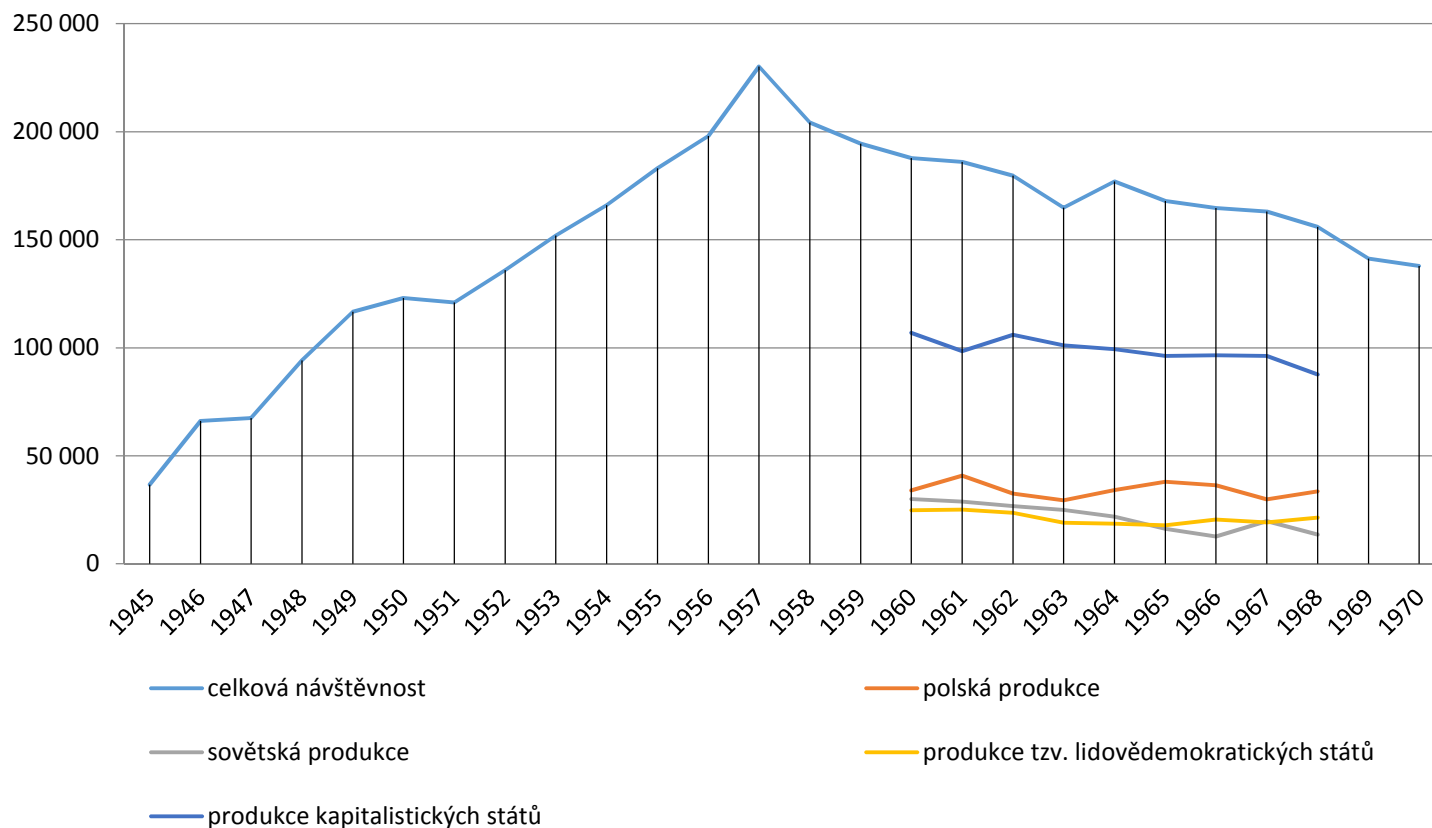
Počet návštěvníků kin v českých zemích (v mil.) – celkově a podle národních produkcí

Počet návštěvníků kin v NDR (v mil.) – celkově a podle národních produkcí

Počet návštěvníků kin v Polsku – celkově a podle národních produkcí

procentuální využití kapacity kin v období prvních dvou měsíců po premiéře

- *Poklad na Stříbrném jezeře* 84,0 procent
- *Limonádový Joe* 83,0 procent
- *Babetta jde do války* 81,0 procent
- *Věčně zpívají lesy* 79,6 procent
- *V pravé poledne* 79,4 procent
- *Tři mušketýři* 77,0 procent
- *Někdo to rád horké* 73,0 procent
- *Starci na chmelu* 71,1 procent
- *Bylo nás deset* 70,9 procent
- *Sedm statečných* 70,5 procent

Žebříček deseti nejnavštěvovanějších filmů za stejné období

- *Sedm statečných* 4,9 mil. diváků
- *Poklad na Stříbrném jezeře* 4,8 mil. diváků
- *Scaramouche* 3,6 mil. diváků
- *Tři mušketýři* 3 mil. diváků
- *Někdo to rád horké* 2,8 mil. diváků
- *Věčně zpívají lesy* 2,6 mil. diváků
- *Limonádový Joe* 2,5 mil. diváků
- *Prázdniny v Římě* 2,4 mil. diváků
- *Starci na chmelu* 2 mil. diváků
- *V pravé poledne* 2 mil. diváků

- *Řeka čaruje* 4,2 mil. diváků
- *Pád Berlína* 4 mil. diváků
- *Prstýnek* 4 mil. diváků
- *Předtucha* 4 mil. diváků
- *Poslední mohykán* 3,9 mil. diváků
- *Právě začínáme* 3,7 mil. diváků
- *Jan Roháč z Dubé* 3,7 mil. diváků
- *Nevíte o bytě?* 3,4 mil. diváků
- *V horách duní* 3,2 mil. diváků
- *13. revír* 3,2 mil. diváků
- *Rozina Sebranec* 3,1 mil. diváků
- *Kamenný kvítek* 3,1 mil. diváků
- *Svět patří nám* 3 mil. diváků
- *To byl český muzikant* 2,9 mil. diváků
- *Alena* 2,9 mil. diváků
- *Cirkus* 2,9 mil. diváků
- *Bílý tesák* 2,8 mil. diváků
- *Nezbedný bakalář* 2,8 mil. diváků
- *Týden v tichém domě* 2,7 mil. diváků
- *Jánošík* 2,6 mil. diváků

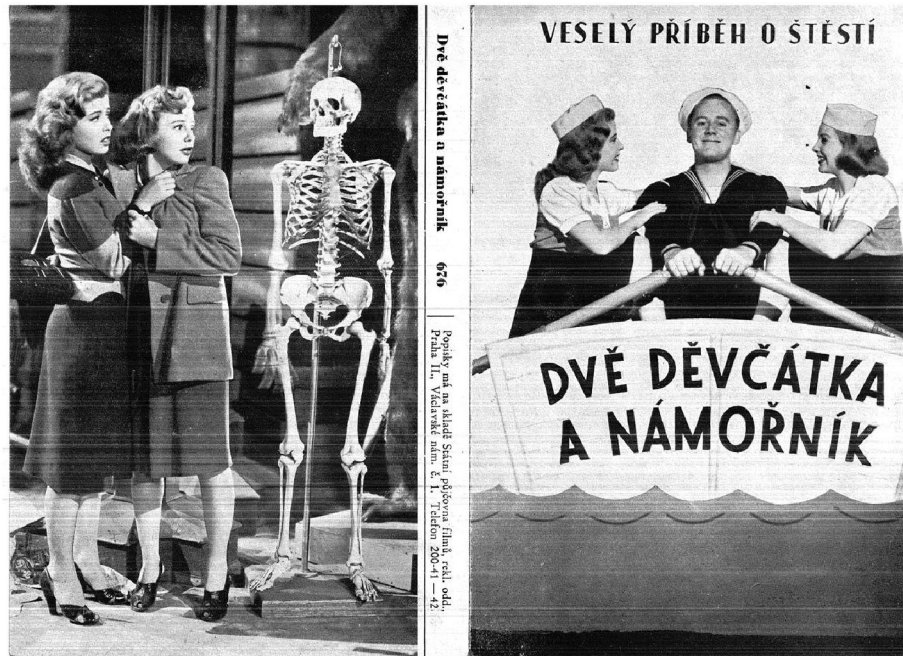
• **Žebříček podle půjčového, dosaženého za období do konce dubna 1947**

• <i>Člověk č. 217</i>	6 695 000 Kčs
• <i>Ona brání vlast</i>	6 135 000 Kčs
• <i>Rozina Sebranec</i>	5 762 000 Kčs
• <i>V horách duní</i>	5 480 000 Kčs
• <i>Malachovská mohyla</i>	5 277 000 Kčs
• <i>Stříbrná flotila</i>	5 081 000 Kčs
• <i>Pád Berlína</i>	4 946 000 Kčs
• <i>Boj města Leningradu</i>	4 893 000 Kčs
• <i>Pilot Čkalov</i>	4 691 000 Kčs
• <i>Řeka čaruje</i>	4 587 000 Kčs
• <i>Bylo jedno děvčátko</i>	4 511 000 Kč
• <i>Mistr jede do Francie</i>	4 066 000 Kčs
• <i>Muži bez křídel</i>	3 953 000 Kčs
• <i>Věrní zůstaneme</i>	3 933 000 Kčs
• <i>San Demetrio</i>	3 814 000 Kčs
• <i>Osvobozené Československo</i>	3 762 000 Kčs
• <i>Třináctý revír</i>	3 714 000 Kčs
• <i>Suvorov</i>	3 628 000 Kčs
• <i>Devět mužů</i>	3 548 000 Kčs
• <i>Sportovní přehlídka v Moskvě</i>	3 522 000 Kčs

Americké snímky - distribuční výsledky za méně než půl roku od premiéry

• <i>Pět Sullivanů</i>	2 790 000 Kčs
• <i>Věčná Eva</i>	2 590 000 Kčs
• <i>Perutě pomsty</i>	2 588 000 Kčs
• <i>Zasněžená romance</i>	2 388 000 Kčs
• <i>Bílá legie</i>	1 965 000 Kčs
• <i>Lidská komedie</i>	1 858 000 Kčs
• <i>Zorro mstitel</i>	1 883 000 Kčs

Večer jsem byl na filmu *Námořník a dvě děvčátka*. Bylo nás tam spolu víc. Píďa, Jirka, Budulín, Lída, Manka. Proč jenom člověk, chce-li si levně poslechnout dobrý jazz, se musí chodit dívat na idiotské příběhy, poslouchat chtěné vtipy a zírat na opičáckou mimiku filmových herců a cukrové škleby všelijakých hvězd a hvězdiček? Nicméně publikum řvalo nadšením.

Jan ZÁBRANA, *Celý život (1)*, Praha 1992, s. 69, zápis z 28. září 1948

- *Manželství ve stínu*
- *Razzia*
- *Vrahové mezi námi*
- *1-2-3 Corona*
- *Blumova aféra*
- *Kein Platz für Liebe*

1948-53

- *Pyšná princezna* 4 mil. diváků
- *Muži v sedle* 3,4 mil. diváků
- *Císařův pekař* 3,2 mil. diváků
- *Jaro na ledě* 3 mil. diváků
- *Ve světlech manéže* 2,9 mil. diváků
- *Veselý souboj* 2,7 mil. diváků
- *Temno* 2,6 mil. diváků
- *Bylo to v máji* 2,2 mil. diváků
- *Akce B* 2,2 mil. diváků
- *Haškovy povídky ze starého mocnářství* 2,2 mil. diváků
- *Daleko od Moskvy* 1,7 mil. diváků
- *Hamlet* 1,6 mil. diváků
- *Zvony z rákosu* 1,6 mil. diváků
- *Malý partyzán* 1,6 mil. diváků
- *Ve dnech míru* 1,6 mil. diváků
- *Vítězná křídla* 1,5 mil. diváků
- *Odhalená zrada* 1,5 mil. diváků

České země - 1954-59

- *Strakonický dudák* 3,7 mil., 1955
- *Byl jednou jeden král* 3,6 mil., 1955
- *Anděl na horách* 3,4 mil., 1955
- *Hudba z Marsu* 3,3 mil., 1955
- *Král Šumavy* 3,0 mil., 1959
- *Hrabě Monte Christo* 3,1 mil. diváků
- *Hrátky s čertem* 2,9 mil. diváků
- *Cirkus bude!* 2,9 mil. diváků
- *Dobrý voják Švejk* 2,6 mil. diváků
- *Ztracená stopa* 2,5 mil. diváků
- *Muž v povětří* 2,4 mil. diváků
- *Červený a černý* 2,4 mil. diváků
- *Princezna se zlatou hvězdou* 2,3 mil. diváků
- *Na daleké hlídce* 2,3 mil. diváků
- *Otec, matka, služka a já* 2,3 mil. diváků
- *Smrt v sedle* 2,2 mil. diváků
- *Poslušně hlásím CS,* 2,2 mil. diváků
- *Luisa a Lotka* 2,2 mil. diváků
- *Othello* 2,2 mil. diváků
- *Z mého života* 2,2 mil. diváků
- *Psohlavci* 2,2 mil. diváků
- *Velké pokušení* 2,2 mil. diváků
- *Lesník ze Stříbrného lesa* 2,1 mil. diváků
- *Kouzelné městečko* 2,1 mil. diváků
- *Návštěva z oblak* 2,1 mil. diváků
- *Kdyby všichni chlapi světa* 2,1 mil. diváků
- *Florenc 13.30* 2,1 mil. diváků
- *Páté kolo u vozu* 2 mil. diváků
- *Země, odkud přicházím* 2 mil. diváků
- *Jan Hus* 2 mil. diváků
- *Ještě svatba nebyla* 2 mil. diváků
- *Katakomy* 2 mil. diváků
- *Nechte to na mně* 2 mil. diváků
- *Velké manévry* 2 mil. diváků
- *Heidi* 2 mil. diváků

NDR – 1954-59

- *Ernst Thälmann – vůdce své třídy* 7,9 mil. diváků
- *Meine Frau macht Musik* 5,1 mil. diváků
- *Už nikdy, kamarádi!* 4,5 mil. diváků
- *Osud člověka* 4,3 mil. diváků
- *Vůl z Kulmu* 4,1 mil. diváků
- *Tichý Don* průměrný počet diváků, připadající na jeden díl trilogie: 3,9 mil. diváků
- *Letní láska* 3,7 mil. diváků
- *Jeřábi táhnou* 3,7 mil. diváků
- *Vergeßt mir meine Traudel nicht* 3 mil. diváků
- *Schlösser und Katen* 3 mil. diváků
- *Berlínská romance* 2,8 mil. diváků
- *Komunista* 2,7 mil. diváků
- *Falešná karta* 2,6 mil. diváků
- *Zboží pro Katalanii* 2,5 mil. diváků
- *Rozdělené město* 2,4 mil. diváků

České země - 60. léta

- *Vinnetou* 6,3 mil. diváků
- *Vinnetou – Rudý gentleman* 6,1 mil. diváků
- *Kdyby tisíc klarinetů* 3,5 mil. diváků
- *Syn kapitána Blooda* 3,5 mil. diváků
- *Old Shatterhand* 3,4 mil. diváků
- *Romulus a Remus* 3 mil. diváků
- *Muž z Ria* 2,6 mil. diváků
- *Tajemství čínského karafiátu* 2,2 mil. diváků
- *Později, miláčku* 2 mil. diváků
- *Růžový panter* 1,7 mil. diváků
- *Synové Velké medvědice* 1,7 mil. diváků
- *Viva Maria* 1,7 mil. diváků

NDR – 60. léta

- *Synové Velké medvědice* 4,9 mil. diváků
- *Zlato v Black Hills* 3,2 mil. diváků
- *Náčelník Velký had* 2,9 mil. diváků
- *Bílí vlci* 2,9 mil. diváků
- *Die Fahne von Kriwoi Rog* 2,8 mil. diváků
- *Dokud budu živ* 2,7 mil. diváků
- *Na cestě k Leninovi* 2,6 mil. diváků
- *Bylo mi devatenáct* 2,5 mil. diváků
- *Dobrodružství Wenera Holta* 2,4 mil. diváků
- *Smrtelný omyl* 2,3 mil. diváků
- *Die Toten bleiben jung* 2,2 mil. diváků
- *Čas žít* 2,1 mil. diváků
- *Žhavé léto* 2 mil. diváků
- *Cesta do manželské postele* 1,8 mil. diváků
- *Hejtman Florián* 1,5 mil. diváků

NDR – půjčovní, 1967

• <i>Báječní muži na létajících strojích</i>	1,3 mil. DM
• <i>Faraon</i>	1,1 mil. DM
• <i>Cesta do středu země</i>	1 milion DM
• <i>Piráta sedmi moří</i>	1 milion DM
• <i>Náčelník Velký had</i>	0,9 mil. DM
• <i>Na divokém západě</i>	0,8 mil. DM
• <i>My Fair Lady</i>	0,7 mil. DM
• <i>Rytíř Pardaillan</i>	0,7 mil. DM
• <i>Vojna a mír I</i>	0,7 mil. DM
• <i>Největší případ komisaře Maigreta</i>	0,7 mil. DM

- 1. Slunce, seno a pár facek ČSR 1989 3.791
- 2. Vesničko má středisková ČSR 1986 3.407
- 3. Tarzan V. B. 1985 2.717
- 4. E. T. – Mimoszemšťan USA 1985 2.573
- 5. Sexmise Polsko 1985 2.552
- 6. Bony a klid ČSR 1988 2.518
- 7. Jáchyme, hod' ho do stroje ČSR 1974 2.469
- 8. Bože, jak hluboko jsem klesla
• Itálie 1981 2.261
- 9. Čelisti USA 1976 2.162
- 10. Jak utopit doktora Mráčka... ČSR 1975 2.156
- 11. Dva výtečníci Itálie 1980 2.138
- 12. Poklad na Stříbrném jezeře NSR 1984 2.058
- 13. Vetřelec V. B. 1983 2.047
- 14. Postřižiny ČSR 1981 2.033
- 15. Sudá a lichá Itálie 1982 1.958
- 16. Marečku, podejte mi pero! ČSR 1976 1.901
- 17. Četník a četnice Francie 1985 1.899
- 18. Dobyvatelé ztracené archy USA 1985 1.893
- 19. Čtyři sluhové a čtyři mušketýři
• Francie 1975 1.751
- 20. Četník a mimoszemšťané Francie 1983 1.748
- 21. Vinnetou – Rudý gentleman NSR 1985 1.745
- 22. S tebou mě baví svět ČSR 1983 1.734

Hity NDR – 1971-1988

- Otto – der Film 4,48 mil. SRN - 1986
- E.T. Mimoszemšťan 2,6 mil. USA - 1988 (rok distribuce)
- Jméno růže 2,3 mil. SRN/Itálie/Francie - 1988
- Policajt z Beverly Hills 2,12 USA – 1987
- Létající oko 2,29 USA - 1984
- Sedmá Sindibádova cesta 2,12 USA – 1979 (1958)
- Die alte neue Welt 2,15 NDR – 1977
- Der Mann, der nach Oma kam NDR 2,04 – 1972
- Osceola NDR 2,13 - 1971
- KLK an PTX – die rote Kapelle NDR 2,11 - 1971

Polsko 1971-1988

- Cesta draka 17,26 mil. diváků, 1982 (polská distribuční premiéra)
- 36 komnat Šaolinu 12,78 1985
- Sexmise 11,16 1984
- Malomocná 9,83 Polsko 1976
- Nebožtík za oceánem Polsko 9,38 1977
- Dobytelé ztracené archy 8,88 1984
- Nie ma mocných 8,69 1974
- Velké putování Bolka a Lolka 8,44 1977
- Historie hříchu 7,97 Polsko 1975
- Hubal 7,96 Polsko 1973
- Kmotr 7,73 1974

- V našich kinech se hraje krásný Krškův film *Měsíc nad řekou* podle Fráni Šrámka. Člověk nevěří vlastním očím a uším. Čisté umění, žádná propaganda! A kritika nešetří chválou. Kde to jsme?
- Čestmír JEŘÁBEK, *V zajetí stalinismu. Z deníků 1948-1958*, Brno 2000, s. 228, 29. srpna 1953
-
- Po dlouhé době jsme zase viděli anglický film – Kordova *Ideálního manžela* (O. Wilde). Hraje se ovšem na městské periferii – v Židenicích, ale z města tam stále proudí zástupy zvědavých diváků.
- Tamtéž, s. 254, 27. dubna 1954
-
- konečně se smí hrát v Brně skvělý Olivierův *Hamlet*. Ovšem jen v periferních kinech. Fronty lidí na lístky.
- Tamtéž, s. 270, 2. října 1954
-
- „V kinech se stále hrají blboučké filmy z lidových demokracií, nějaké ty filmy ze Západu jenom zcela výjimečně, a pokud možno v zapadlých kinech.“
- Josef CHARVÁT, *Můj labyrint světa. Vzpomínky, zápisky z deníků*, Praha 2005, s. 433, zápis z 10. června 1956

Děti a sovětské válečné filmy

- [před komunistickým převratem v únoru 1948] to byly lepší filmy, to třeba dávali i všelijaký ty starý americký, tady v Lucerně taky, třeba tady byl myslím *Pán sedmi moří*, *Karibští piráti* a takový ty všelijaký filmy, tak to se nám jako líbilo všem, a potom jsme hodně [chodili] na ty ruský, tak některý taky měli pěkný, potom když to bylo slušnější, nebylo tam tolik těch jako střelení a vražd a já nevím čeho, no tak válka je válka, já to vím, ale...
- To bylo na mě moc už jako. Já jsem z toho měla až horečku. [po školní návštěvě sovětského válečného filmu, pozn. aut.]... mě poslali ke školnímu doktorovi a ten to naznal a i teda učitel viděl, já jsem šla, šli jsme s kina a já jsem měla teplotu. Nebo horečku. No a nebo potom v noci jsem začala křičet ze spaní... Ale oni říkali, že to možná souvisí s tím, že jako když jsem byla malá, že jsem zažila ten šok, když otce zavírali, že tam vtrhlo v noci gestapo a byli dost jako zlí. ... Tady když stříleli v Kouničkách, to jsme slyšeli. To bylo zlé. A tak to je jedno s druhým. Ta doba byla taková...
- (Věra, nar. 1938)
- ... v *Mladej gardě* taky takový drsný filmy, jak ty Němci s nima zacházeli ... A jak je teda týrali a to, to nebylo cenzurovaný, ne vystřižený, jo to tam bylo... Takže voni si potrpěli dřív dost na takový drsnárny. Nejakaj byl, to přepadli tam někde nejakaj ten jejich Ázerbájdžán nebo co a voni to byli Mongoli, to to bylo hrozný, to bylo vidět přímo ty šípy, jak voni stříleli do tech lidí a do hlavy a to jo ... děje už si takhle už celkem nepamatuju, právě jenom člověka tak nějak zatrn- jo takový záběry, třeba *Ona brání vlast*. Jak vona ho, jsou evakuovaní a vesnice nebo město nebo co to bylo, nevím, dou tou silnicí a teď jedou ty Němci, že a ten jeden tam vidí, jak vona drží to dítě v tem náručí, tak jí to vytrhne a jede tank a von to hodí po pás, jo. To tam jako vidět. A tak vidíte, to mně utkvělo...
- (Bruno, nar. 1938)

Na přelomu července a srpna 1948 byla ještě ve Zlíně v rámci Filmového festivalu pracujících *Nejlepší léta našeho života*

Výzdoba kina v Chomutově, pravděpodobně rok 1950

Festival sovětského filmu v jihlavském kině v roce 1954

Festivalová výzdoba v průběhu FFP v Ostravě (1956)

SRDCE ČTYR

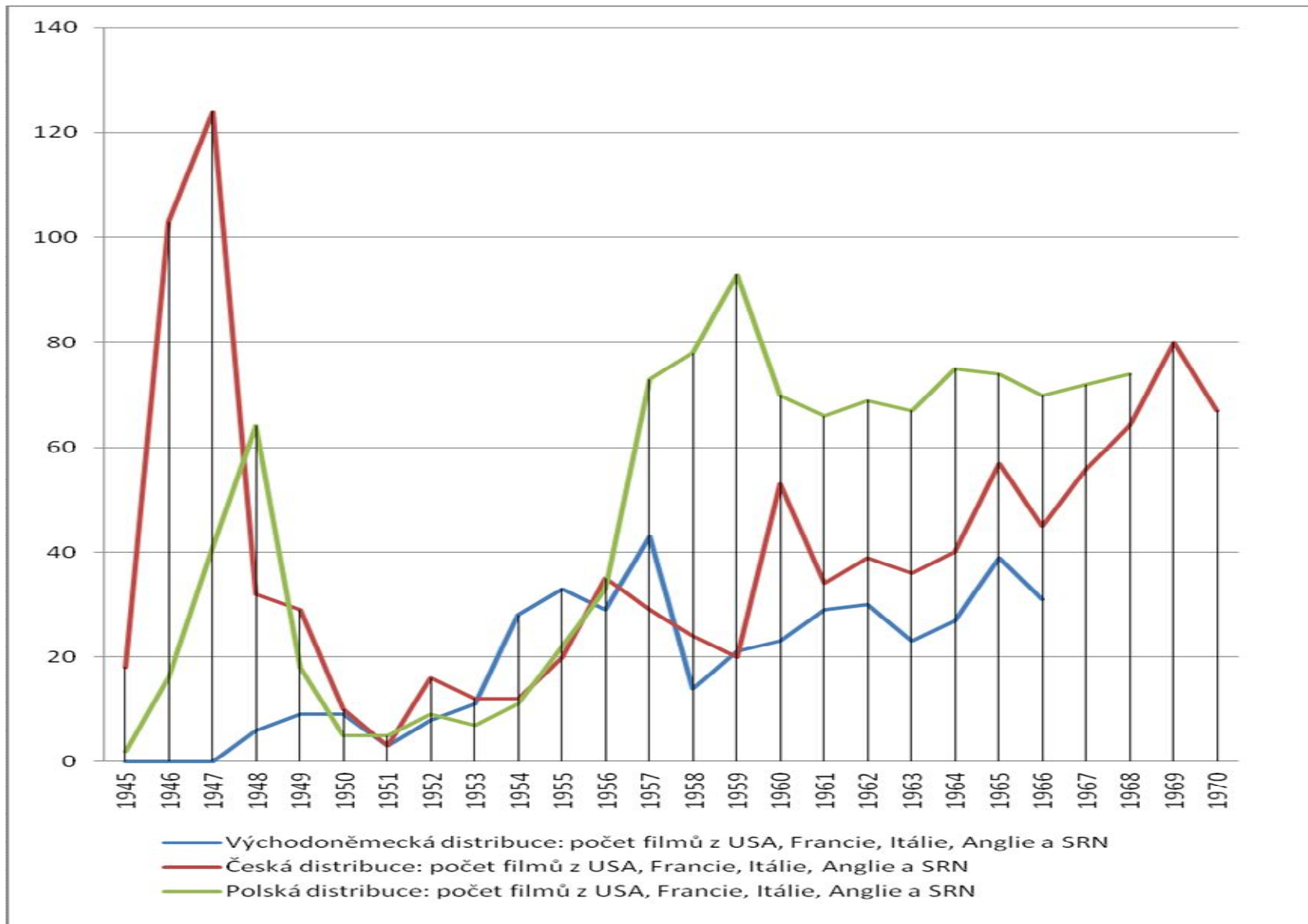
344

Popisky má na stědě reklamní odd. půjčovní filmů,
Praha II, Václavské nám. č. 1.

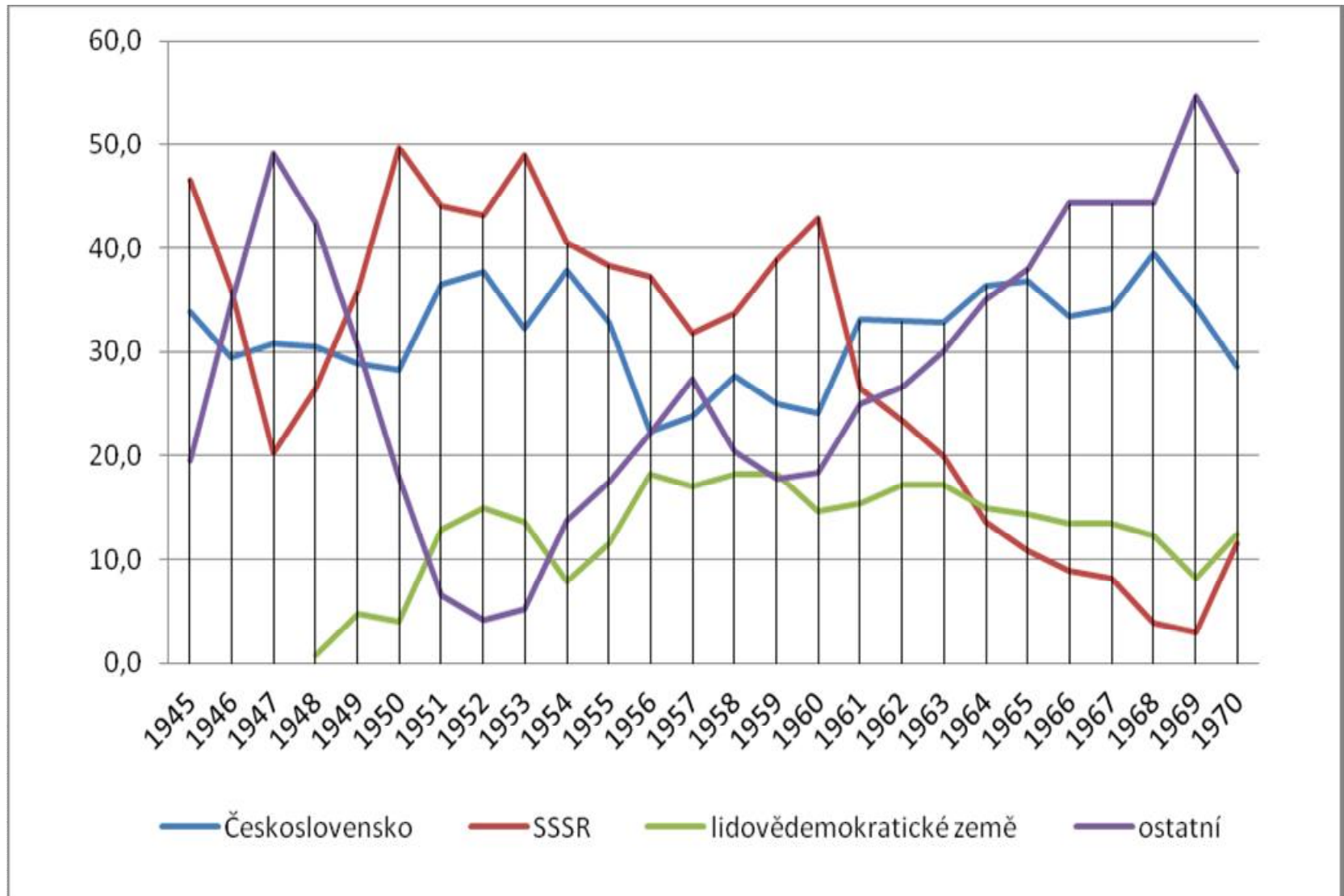

SRDCE
ČTYR

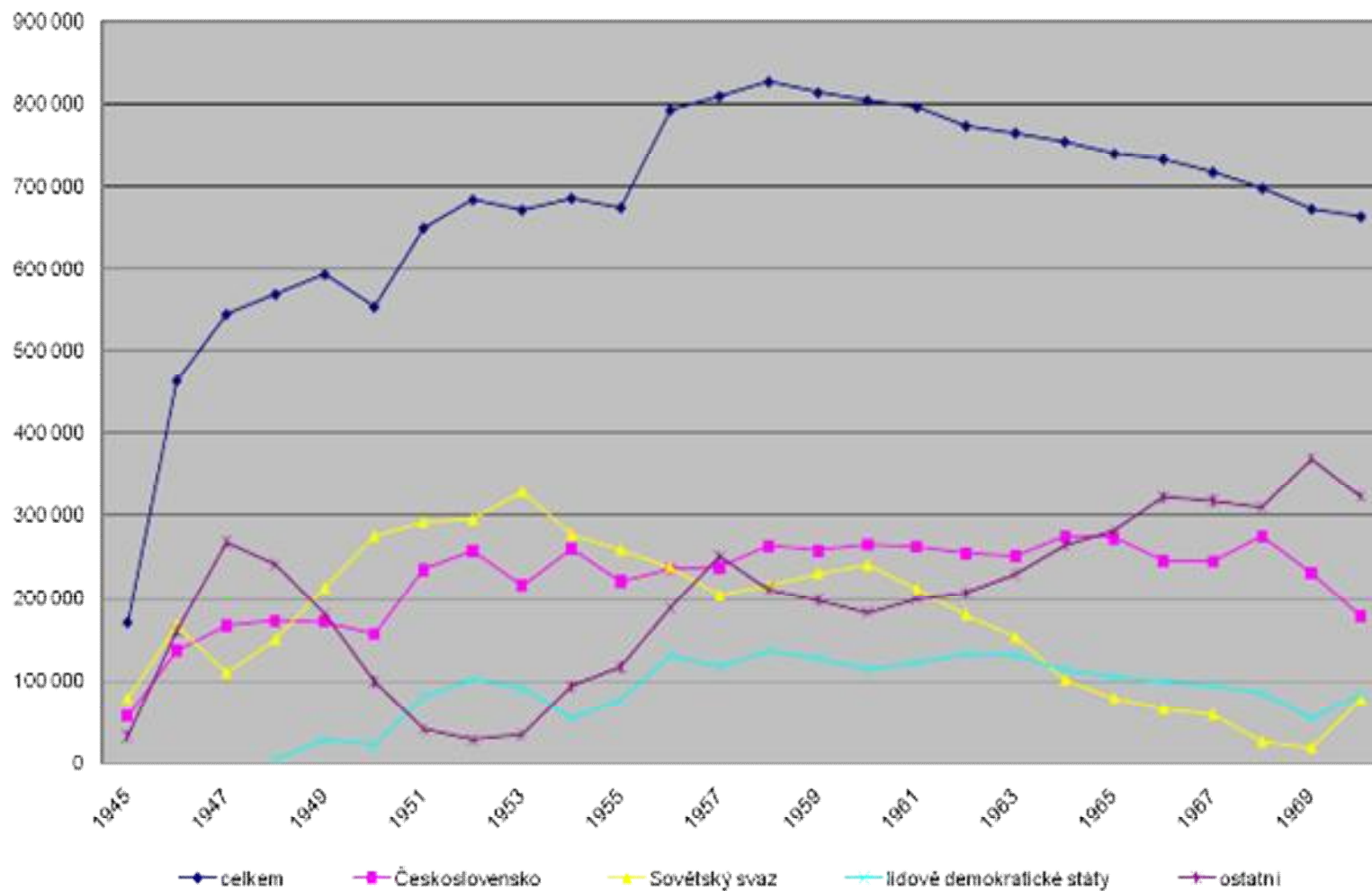
počet amerických a západoevropských filmů v distribuci

Procentuální podíl národních produkcí na počtu představení v českých kinech

Počet představení

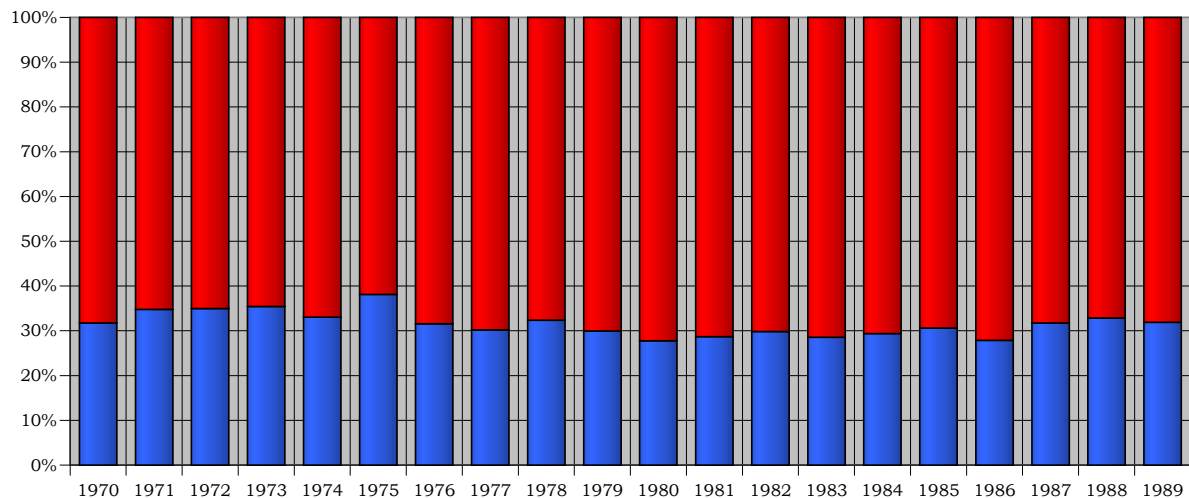

Luděk Havel: „Hollywood a normalizace“

Tabulka č. 4 – Filmy v distribuci 1970–1989

Rok	ČSR	SSSR	USA	Fr.	V.B.	L. D.	Ost.	Celkem
1970	49	39	19	20	14	58	15	214
1971	48	51	22	19	10	51	29	230
1972	45	48	21	9	12	54	37	226
1973	41	41	19	18	5	53	32	209
1974	36	40	20	15	10	70	27	218
1975	43	40	22	22	7	63	39	236
1976	43	44	17	14	8	67	32	225
1977	42	54	20	13	8	75	33	245
1978	47	50	12	10	7	64	48	238
1979	54	51	16	13	5	68	40	247
1980	56	50	18	11	5	71	34	245
1981	55	56	12	15	8	63	35	244
1982	50	45	17	11	4	65	36	228
1983	51	46	12	11	3	68	40	231
1984	51	53	13	11	6	69	42	245
1985	52	52	12	20	6	66	37	245
1986	56	54	9	17	5	66	37	243
1987	55	43	12	16	6	61	40	233
1988	52	34	17	12	6	59	36	216
1989	55	35	24	10	3	53	30	210
Celkem	981	926	334	287	138	1264	699	4628

Podíl socialistické a nesocialistické filmové produkce (in: Havel: Hollywood a normalizace)

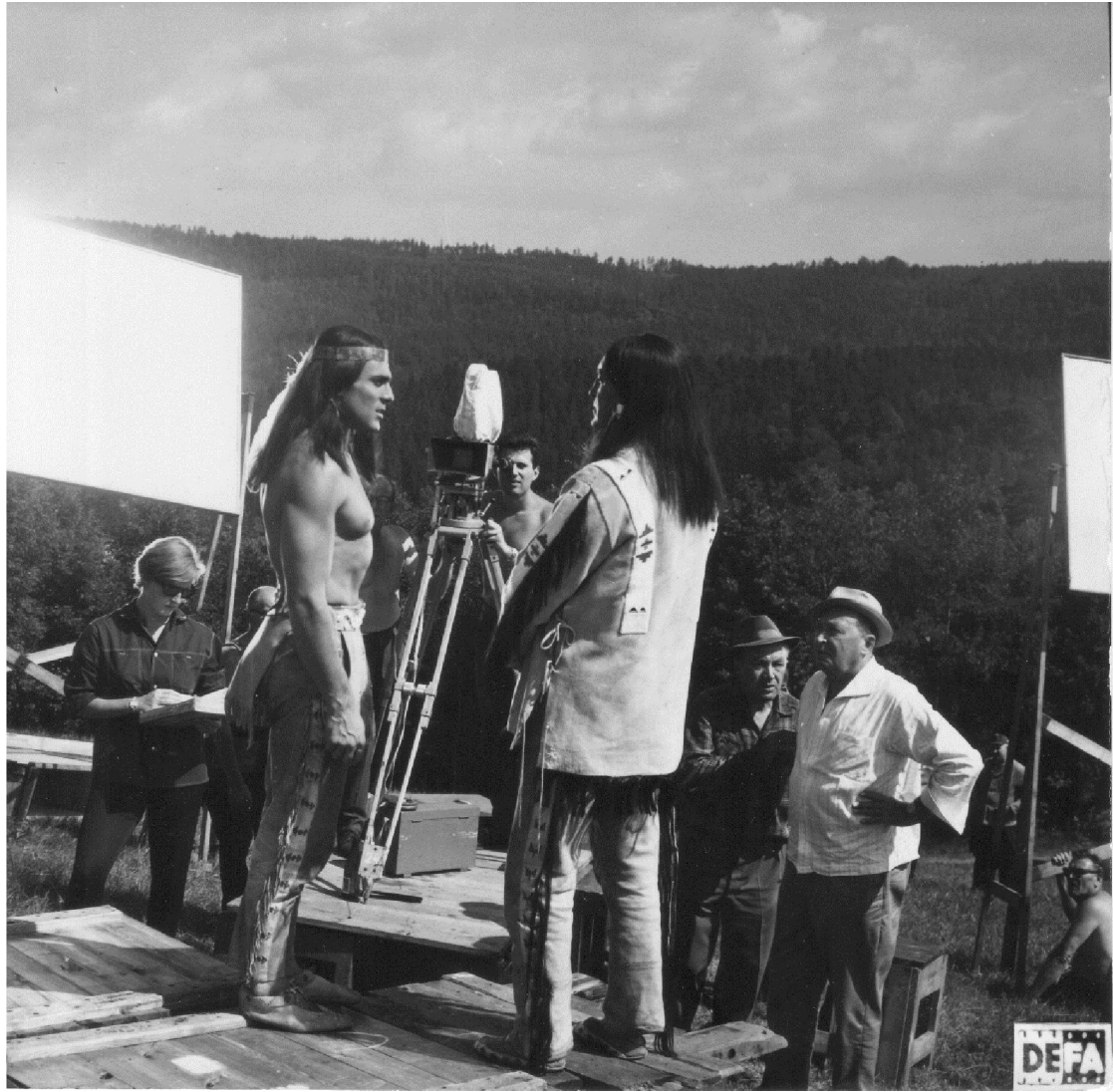
- Heisser Sommer – Žhavé léto, Joachim Hassler, 1968 (hr. Chris Doerk, Frank Schöbel)
- <https://www.youtube.com/watch?v=Djf5uOkmhSc>
- <https://www.youtube.com/watch?v=HegtRslA3bg>

- *Ročník 21* (Jahrgang 21; Václav Gajer, Československo/NDR, 1957)
- *Uprchlík* (*Die Igelfreundschaft*, Hermann Zschoche, 1961)
- *Praha nultá hodina* (Koffer mit Dynamit; Miloš Makovec, Československo/NDR, 1962)
- *Strašná žena* (Eine schreckliche Frau; Jindřich Polák, 1965)

- *Ukradená bitva - Die gestohlene Schlacht*, 1971, **Erwin Stranka**
- *Elixíra Ďábla - Die Elixiere des Teufels*, 1972, **Ralf Kirsten**
- *Výstřely v Mariánských Lázních - Schüsse in Marienbad*, 1973, Ivo Toman
- *Tři oříšky pro Popelku - Drei Haselnüsse für Aschenbrödel*, 1973, Václav Vorlíček
- *Dobrodružství s Blasiem - Abenteuer mit Blasius*, 1974, Egon Schlegel
- *Ostrov Stříbrných volavek - Die Insel der Silberreiher*, 1976, Jaromil Jireš
- *Kočičí princ - Der Katzenprinz*, 1979, Ota Koval
- *Čarovné dědictví* (Zauberhafte Erbschaft; Zdeněk Zelenka, 1985)

- *Sněženka a Růženka - Schneeweißchen und Rosenrot* (Siegfried Hartmann, DEFA; GDR, 1978)

- *Černé šelmy* (Der Schwarze Panther; Josef Mach, 1966, k. Jaroslav Tuzar),
- *Nichts als Sünde* (Hanuš Burger, 1965),
- *Ohne Pass in fremden Betten* (Vladimír Brebera, 1965)
- *Synové Velké medvědice* (Die Söhne der großen Bäarin; Josef Mach, 1965, k. Jaroslav Tuzar)
- *Cesta do manželské postele* (Reise ins Ehebett; **Joachim Hasler**, 1966; chor. Josef Koníček) (Žhavé léto; Nešvindluj, miláčku!)
- *Strašná žena* (Eine schreckliche Frau; NDR/Československo, Jindřich Polák, 1965)
- *Vrah na dovolené* (Ubica na odsustvu/Mörder auf Urlaub; NDR/Jugoslávie, Boško Bošković, 1965)
- *Die antike Münze* (Vladimír Jančev, NDR/Bulharsko, 1965),

Jaroslav Tuzar a Hans Finohr

- ***Spotkania w mroku*** (Begegnung im Zwielficht; Wanda Jakubowska, Polsko/NDR, 1960)
- <https://www.youtube.com/watch?v=8jVE5oKkWzo>
- **Signale** – Ein Weltraumabenteurer – 1970, Gottfried Kolditz, NDR/Polsko
- <https://www.youtube.com/watch?v=u3jj3n1ofr4>
- Eolomea – 1972, Herrmann Zschoche, NDR/SSSR/Rumunsko
- Im Staub der Sterne – v prachu hvězd – 1976, Gottfried Kolditz, NDR/Rumunsko
- Besuch bei Van Gogh – 1985, Horst Seemann, NDR/SRN
- **Koperník** (Ewa Petelska, Czeslaw Petelski, 1972)
- <https://www.youtube.com/watch?v=D7PB7kiCiCk>

- *Co řekne žena* (Jaroslav Mach, 1958)
- <https://www.youtube.com/watch?v=k8Yo0NR39lo>
(s Jugoslávií – Hvězda jede na jih, Oldřich Lipský, 1957)
- ***Dvojí svět hotelu Pacifik* (1975, Janusz Majewski)**
- ***Slaná růže* (1982, Janusz Majewski)**
- *Zánik samoty Berhof* (1983, Jiří Svoboda)
- *Zátah* (1985, Stanislav Strnad)
- *Kukačka v černém lese* (1986, Antonína Moskalyk)
- *Boris Godunov* (1986, Sergej Bondarčuk)
- *Pražské tajemství* (1988, Kazimierz Tarnas)
- ***Kainovo znamení* (1989, Janusz Majewski)**
- *Podivný host* (1989, Stanisław Różewicz)
- *Jestřábí moudrost* (1989, Vladimira Drha)

- V proudech (Vladimír Vlček, 1958)

- *Dobrodružství Tilla Ulenspiegel* (Gérard Philipe, 1956)
- *Čarodějky ze Salemu* (Die Hexen von Salem / Les Sorcières de Salem; Raymond Rouleau, NDR/Francie, 1957)
- *Bídníci* (Die Elenden / Les Misérables; Jean-Paul Le Chanois, NDR/Francie, 1959)
- *Kalné vody* (Trübe Wasser / Les Arrivistes; Louis Daquin, NDR/Francie, 1960)

- *Leuchtfeuer* (Wolfgang Staudte, NDR/Švédsko, 1954)
- *Slečna ze Scuderi* (Das Fräulein von Scuderi; Eugen York, NDR/Švédsko, 1955)
- *Spielbankaffaire* (Artur Pohl, NDR/Švédsko, 1957)
- *Die Schönste* (Ernesto Remani, NDR/Švédsko, 1957)

- *Ósmy dzień tygodnia* (Achte Wochentag; Aleksander Ford, Polsko/SRN, 1958)
- <https://www.youtube.com/watch?v=3PgO9eov3Sw>
- *Kiedy miłość była zbrodnią* (Rassenschande; Jan Rybkowski, Polsko/SRN, 1967)

- *Třicet jedna ve stínu* (Ninety Degrees in the Shade; Jiří Weiss, Československo / Velká Británie, 1965)
- *Dýmky* (Pfeifen, Betten, Turteltauben; Vojtěch Jasný, Československo/Rakousko, 1966)
- *Automat na přání* (1967, Josef Pinkava)
- ***Hoří, má panenko* (Miloš Forman, Československo/Itálie, 1967)**
- *Těch několik dnů...* (A quelques jours près...; Yves Ciampi, Československo/Francie, 1968)
- *Tělo Diany* (Le Corps de Diane; Jean-Louis Richard, Československo/Francie, 1969)
- *Ovoce stromů rajských jíme* (Nous mangeons les fruits des arbres du paradis; Věra Chytilová, Československo/Belgie, 1969)
- *Skřivánci na niti* (Jiří Menzel, Československo, 1969)
- *Touha zvaná Anada* (Adrift; Ján Kadár – Elmar Klos, Československo / USA, 1969)

(sebe)sovětizace

- Stanislaw Mikolajczyk – The Pattern of Soviet Domination, 1948
- Czeslaw Milosz: The Captive Mind, 1953 (Zotročená mysl)
- Györgi Péteri: Nylon Curtain – Transnational and Transsystemic Tendencies in the Cultural life of State-Socialist Russia and East-Central Europe. Slavonica 10, č. 2, 2004
- Kiril Tomoff: A pivotal turn: Prague spring 1948 and the soviet construction of a cultural sphere. Slavonica 10, č. 2, 2004
- Norman Naimark: The Sovietization of Eastern Europe, in: Melvyn P. Leffler – Odd Arne Westad (eds), The Cambridge History of the Cold War. Cambridge UP, 2010
- Jiří Vykoukal – Bohuslav Litera – Miroslav Tejchman: Východ. Vznik, vývoj a rozpad sovětského bloku 1944-1989. Praha: Libri 2000
- John Connelly: Zotročená univerzita. Sovětizace vysokého školství ve východním Německu, v českých zemích a v Polsku v letech 1945-1956. Praha: Karolinum 2008
- Norman Naimark: The Russians in Germany. A History of the Soviet Zone of Occupation, 1945-1949. Cambridge – London 1995
- Jiří Knapík: Únor a kultura. Sovětizace české kultury 1948-1950. Praha 2004

Komparativní historie, transfer studies, Histoire Croisée

- Deboran Cohen – Maura O’Connor, eds.: Comparison and History. Europe in Cross-National Perspective. London – New York: Routledge 2004, zde především:
- Heinz-Gerhard Haupt – Jürgen Kocka: Comparative History: Methods, Aims, Problems
- Michael Werner – Bénédicte Zimmermann: Beyond Comparison: Histoire Croisée and the Challenge of reflexivity. History and Theory 45, 2006, s. 30-50.
- navazuje na argumenty in: Annales HSS 58:1, 2003; a na De la comparaison à l’histoire croisée, ed. M.W. – B.Z. Paris: Seuil, 2004, s. 15-49.
- M. Werner – B. Zimmermann: Vergleich, Transfer, Verflechtung: Der Ansatz der Histoire croisée und die Herausforderung des Transnationalen. In: Geschichte und Gesellschaft 28, 2002, 607-636
- Sebastian Conrad: Entangled Memories: Versions of the Past in Germany and Japan, 1945-2001. Journal of Contemporary History 38, č. 1, 2003
- Jani Marjanen: Undermining Methodological Nationalism. Histoire croisée as Transnational History. In: Mathias Albert – Gesa Bluhm – Jan Helmig – Andreas Leutzsch – Jochen Walters (eds.): Transnational Political Spaces: Agents – Structures – Encounters. Frankfurt – New York: Campus 2009, s. 239-263

- Ihme-Tuchel, Beate: *Das „nördliche Dreieck“. Die Beziehungen zwischen der DDR, der Tschechoslowakei und Polen in den Jahren 1954 bis 1962.* Köln am Rhein: Wissenschaft und Politik, 1994
- Sheldon Anderson: *Cold War in the Soviet Bloc. Polish-East German Relations, 1945-1962.* Westview Press, 2001
- Jiří Vykoukal – Bohuslav Litera – Miroslav Tejchman: *Východ. Vznik, vývoj a rozpad sovětského bloku 1944-1989.* Praha: Libri 2000
- Jaraus, Konrad – Siegrist, Hannes (eds.): *Amerikanisierung und Sowjetisierung in Deutschland 1945–1970.* Frankfurt am Main – New York: Campus Verlag, 1997, s. 20–21
- Apor, Balázs – Apor, Péter – Rees, E. A. (eds.): *The Sovietization of Eastern Europe. New Perspectives on the Postwar Period.* Washington: New Academia Publishing, 2008
- Jindřich Dejmek: *Československo, jeho sousedé a velmoci ve 20. století.* Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2002

- Marek Haltof: Polish National Cinema. Berghahn Books 2002
- Malgorzata Hendrykowska: Kronika Kinematografii Polskiej 1895-1997. Poznań: Ars Nova 1999
- Marcelli Kosman: Dějiny Polska. Karolinum, 2011
- Edward Zajiček (ed.): Film. Kinematografia. Varšava: Instytut Kultury – Komitet Kinematografii 1994
- Daniela Berghahn: Hollywood behind the Wall. Manchester – New York: Manchester UP 2005
- Thomas Heimann: DEFA, Künstler und SED-Kulturpolitik. Berlin-Potsdam: Vistas, 1994
- Joshua Feinstein: The Triumph of the Ordinary. Depictions of Daily Life in the East German Cinema, 1949-1989. University of North Carolina Press, 2002
- Séan Allan – John Sandford: DEFA – East German Cinema, 1945-1992.
- Heinz Kersten: Das Filmwesen in der Sowjetischen Besatzungszone Deutschlands. Bonn/Berlin 1953
- Herrmann Weber: Dějiny NDR. Praha: Lidové noviny 2003
- www.defa.de

1945-1953 - NDR

- **denacifikace**
- **Sowjetische Militäradministration in Deutschland – SMAD**
- **Filmaktiv**
- Wolfgang Staudte, Gerhard Lamprecht, Hans Deppe
- Staudte - Vrahové mezi námi
- Lamprecht - Irgendwo in Berlin (1946) – Trümmerfilm
- 62% režisérů, 73% kameramanů a 60% producentů
- 1946: ***Sozialistische Einheitspartei Deutschland, SED***
- **Deutsche Film Aktiengesellschaft - DEFA**
- 1947: Studio DEFA – změna na sovětsko-německou akciovou společnost - SAG (Sowjetische Aktiengesellschaft)

1945-1953 - NDR

- 23. květen 1949 – vznik Německé spolkové republiky,
- 7. říjen 1949 – vznik Německé demokratické republiky;
- **Prezident Wilhelm Pieck, předseda vlády Otto Grotewohl**
- 1950 **Generálním tajemníkem SED zvolen Walter Ulbricht**
- 1952:
- počet uprchlíků: 1953 – 331 000, 1954: 184 t., 1955: 252 t.;
- 1953:
- **vyhlášení „nového kurzu“ 9. června**
- **16. června dělníci v ulicích, den poté povstání**

1945-1953 - Polsko

- **Polský výbor národního osvobození (Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego – PKWN)**
- **filmové oddělení rezortu informací a propagandy**
- **Aleksander Ford**
- **Film Polski (Przedsiębiorstwo Państwowe Film Polski)**
- **1947 prezidentem Boleslaw Bierut**
- **první poválečný polský film - Zakázané písničky, r. Leonard Buczkowski:**
- <http://filmpolski.pl/fp/index.php/122550>
- <https://www.youtube.com/watch?v=U6K-gg3rlo8>

1945-1953 - Polsko

- 1948
- V čele Polské dělnické strany namísto Wladyslawa Gomulky - Boleslaw Bierut
- V prosinci 1948 slučovací sjezd PDS a socialistické strany - vznikla Polská sjednocená dělnická strana
- „zespoly filmowe“ – filmové kolektivy (Ford, Starski, Jakubowska)
- **sjezd filmařů 19. až 22. listopadu 1949 ve Visle**
- zatčen Wladyslaw Gomulka
- **1952 nevznikl jediný hraný celovečerní film**

1953-1956 NDR

- 1954 *Hauptverwaltung Film* – v rámci ministerstva kultury – nahradilo dosavadní *Staatliche Komitee für Filmwesen*
- 1955: reakce SRN na sovětské uznání NDR: **Hallsteinova doktrína**
- reakce na stalinismus: 3. celostátní konference SED – kritika Ulbrichta

1953-1956 Polsko

**zasedání SPATiFu v listopadu 1954 - Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru i Filmu
v březnu 1954 ministr kultury a umění Włodzimierz Sokorski veřejně odmítl, aby „umění bylo
podřízeno nějakému poručníkování“**

- 1956 zemřel Bierut;

- **28. 6. dělnická vzpoura ve Stalinových závodech v Poznani, vojenský zásah, 78 mrtvých**

Gomulka se stává prvním tajemníkem PSDS

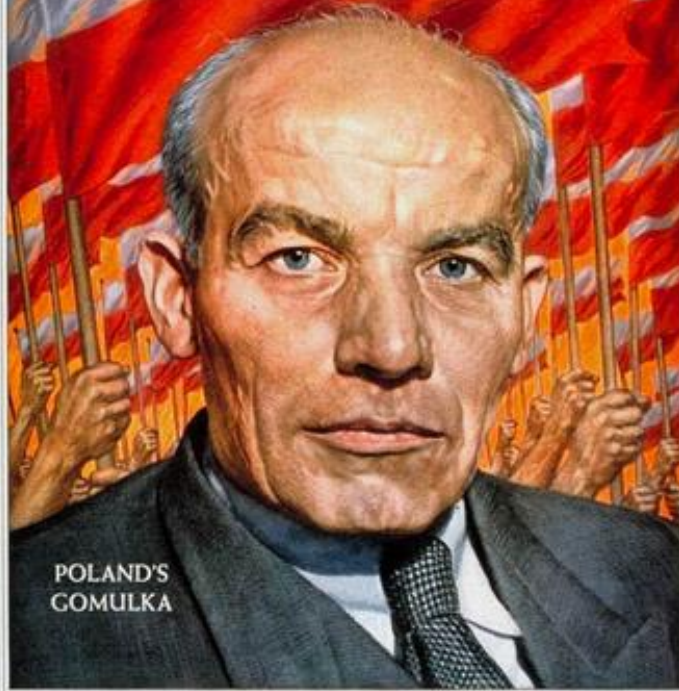
období takzvaného „polského října“ mezi říjnem 1956 a začátkem roku 1958

TWENTY CENTS

DECEMBER 10, 1956

TIME

THE WEEKLY NEWSMAGAZINE

POLAND'S
GOMULKA

\$6.00 A YEAR

VOL. LXXVIII NO. 24

1957-1961 NDR

- 1959: Bitterfeldská konference
- smrt Wilhelma Piecka, zrušen úřad prezidenta
- 1961, v letech 1949-1961 odešlo téměř 2 700 000 lidí --- stavba berlínské zdi – 13.8.

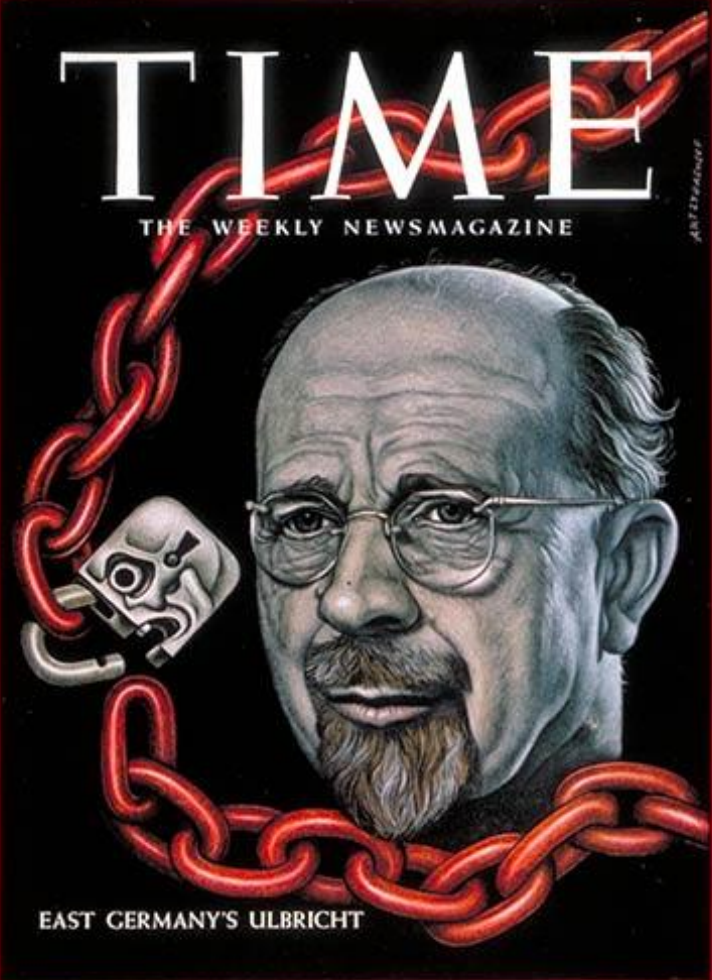
TWENTY-FIVE CENTS

AUGUST 21, 1961

TIME

THE WEEKLY NEWSMAGAZINE

ART BY RICHARD B. BROWN

EAST GERMANY'S ULBRICHT

\$7.00 A YEAR

VOL. LXXVII NO. 4

1957-1961 Polsko

- 1959: Březen: 3. sjezd strany, útok na revizionismus mj. v oblasti kultury, formulace závazných úkolů pro kulturní politiku 60. let
- 1960: usnesení sekretariátu ÚV PSDS o polském filmu

1961-65 NDR

- 1964 HV Film - reformní opatření
- 1965:
  - Prosinec – „Kahlschlag“
  - 11. plénum ÚV SED – 16.-18. prosince 1965
  - *Gegenwartsfilme*

1961-65 Polsko

- 1963:
- 13. zasedání ÚV PSDS
- 1964:
- aféra s „dopisem 34“ z března 1964 – 34 intelektuálů se obrátilo na premiéra Cyrankiewicze

1965-70 NDR

- 1967:
- W. Ulbricht – 7. sjezd SED – podpora „Unterhaltungskunst“
- 1969:
- Willy Brandt předsedou vlády v SRN, zahájení Ostpolitik, zrušení Hallsteinovy doktríny
- 1970:
- *Détente*

70. a 80. léta

- **NDR**
- Místo Ulbrichta Erich Honecker
- 1972 smlouva se SRN – Grundvertrag
- **Polsko**
- 1971 – leden – opět stávky
- 1980
- Založení odborů Solidarita
- Leden 1981 – premiérem Wojciech Jaruzelski
- vystřídal v říjnu 1981 taky Kaniu v čele PSDS

Praha–Sinaia–Sofie

1957, 1958, 1960

- *Eroica* - Andrzej Munk, 1958
- *Případ Gleiwitz* (Der Fall Gleiwitz) Gerhard Klein, 1961